

Ministerie van Justitie

Directoraat-Generaal Wetgeving, Internationale Aangelegenheden en Vreemdelingenzaken

Directie Vreemdelingenbeleid

Postadres: Postbus 20301, 2500 EH Den Haag

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA Den Haag

Bezoekadres

Schedeldoekshaven 100
2511 EX Den Haag
Telefoon (070) 3 70 79 11
Fax (070) 3 70 79 72
www.justitie.nl

Onderdeel	Directie Vreemdelingenbeleid	Bij beantwoording de
Datum	8 oktober 2007	datum en ons kenmerk
Ons kenmerk	5506294/07/DVB	vermelden. Wilt u slechts
Uw kenmerk	2060723960	één zaak in uw brief
Onderwerp	Vragen van het lid Fritsma (PVV) over het bericht dat steeds meer illegalen betrokken zijn bij criminaliteit.	behandelen.

Hierbij zend ik u, mede namens de Minister van Justitie, de antwoorden op de schriftelijke vragen (met nummer 2060723960) van het kamerlid Fritsma (PVV) over het bericht dat steeds meer illegalen betrokken zijn bij criminaliteit.

De Staatssecretaris van Justitie,

Antwoorden van de Staatssecretaris van Justitie, mede namens de Minister van Justitie op vragen van het lid Fritsma over het bericht dat steeds meer illegalen betrokken zijn bij illegaliteit (ingezonden 28 augustus 2007).

Vraag 1

Hebt u kennisgenomen van het bericht dat steeds meer illegalen betrokken zijn bij criminaliteit¹?

Antwoord 1

Ja.

Vraag 2

Hoeveel illegalen verblijven er op dit moment in Nederland en hoeveel van hen worden verdacht van criminele activiteiten?

Antwoord 2

In 2006 is onderzoek verricht naar het aantal illegalen in Nederland. Over de resultaten van dat onderzoek is de Kamer op 2 november 2006 per brief geïnformeerd (TK 2006-2007, 29 344 en 19 637, nr. 60).

Op hoofdpunten concludeerden de onderzoekers het volgende. De onderzoekers schatten dat het aantal illegale vreemdelingen in Nederland in de periode april 2005 - april 2006 afgerond tussen de 75.000 en 185.000 bedraagt. Hieronder bevinden zich bij benadering tussen de 62.500 en 115.000 niet-Europese illegalen en tussen de 12.000 en 70.000 Europese illegalen.

In het kader van dit onderzoek is niet gekeken naar het aantal illegalen dat verdacht wordt van betrokkenheid bij criminele activiteiten.

Op dit moment wordt door het WODC een breed kwalitatief onderzoek uitgevoerd naar illegaliteit, zodat de oorzaken, gevolgen en achtergronden van illegaliteit in beeld worden gebracht (TK 2006-2007, 19637, nr. 1167). Het onderzoek zal in de eerste helft van 2008 worden afgerond. De Kamer zal over de resultaten van het onderzoek worden geïnformeerd.

Vraag 3

Deelt u de mening dat het met het oog op de veiligheid van groot belang is om zoveel mogelijk illegalen het land uit te zetten? Zo ja, vindt u het ook zorgwekkend dat in 2006 minder vreemdelingen het land uit zijn gezet dan in 2005? Zo ja, wat gaat u doen om het aantal uitzettingen op te voeren?

Antwoord 3

Mede met het oog op de veiligheid in Nederland zal ik uiteraard doen wat mogelijk is om criminele vreemdelingen, na ommekomst van een eventuele gevangenisstraf, en indien mogelijk na ongewenst te zijn verklaard, uit Nederland te kunnen verwijderen. Dat betekent dat indien de

¹ <http://www.parool.nl/nieuws/2007/AUG/24/p2.html>

vreemdeling rechtmatig in Nederland verblijft en is veroordeeld voor een misdrijf, de glijdende schaal wordt toegepast en, indien mogelijk, tot verblijfsbeëindiging en ongewenstverklaring wordt overgegaan. Bij niet rechtmatig in Nederland verblijvende criminele vreemdelingen is de glijdende schaal niet van toepassing. Deze groep wordt na een veroordeling en na het uitzitten van de straf voor zover mogelijk uit Nederland verwijderd, indien van toepassing na ongewenst te zijn verklaard. In dit verband verwijs ik ook naar de beantwoording, d.d. 13 september 2007 (TK 2006-2007, nr. 2694), van de schriftelijke vragen van het lid Fritsma, de beantwoording d.d. 14 augustus (TK 2006-2007, 2343) van de schriftelijke vragen van de leden De Roon en Fritsma en naar de beantwoording van de schriftelijke vragen van het kamerlid Azough d.d. 25 mei 2007 inzake de aanhouding van vreemdelingen in Utrecht (TK 2006-2007, nr. 1662) alsook naar mijn brief aan de Kamer van 13 augustus 2007 inzake het openbare ordebeleid (TK 2006-2007. 19637, nr. 1168). De terugval van het aantal uitzettingen in 2006 is niet tot één enkele oorzaak te herleiden. Voor het beleid inzake uitzettingen verwijs ik naar antwoorden 5 en 6.

Vraag 4

Realiseert u zich dat de pardonregeling het illegalenprobleem en de daaraan verbonden criminaliteit, versterkt omdat voor de zoveelste keer is bewezen dat het loont om tegen de regels in Nederland te blijven?

Antwoord 4

Ik kan mij niet vinden in de veronderstelling die in de vraag wordt gedaan. De Regeling 'afwikkeling oude Vreemdelingenwet' betekent voor een afgebakende groep (ex) asielzoekers dat zij alsnog een verblijfvergunning kunnen krijgen. Voor die groep geldt dus dat zij niet meer illegaal in Nederland zullen zijn.

Vraag 5

Deelt u de mening dat illegaal verblijf veel harder moet worden aangepakt en effectiever moet worden ontmoedigd?

Antwoord 5

De uitvoering van een integrale aanpak door verschillende toezichts- en handhavingsorganisaties in de bestrijding van overlast rond illegaal verblijvende vreemdelingen vergt blijvende aandacht. Speerpunten daarbij blijven criminaliteit en overlast rond illegaal verblijvende vreemdelingen en de aanpak van segmenten in de samenleving die profiteren van illegalen en daarmee illegaliteit bevorderen, zoals werkgevers, huisjesmelkers en mensenhandelaars. Waar mogelijk zal deze aanpak worden geïntensiveerd.

Ik houd het voor noodzakelijk harder en effectiever op te treden jegens criminele vreemdelingen. In de brief inzake het openbare ordebeleid van 13 augustus jongstleden heb ik daartoe een aantal algemene maatregelen aangekondigd. Deze maatregelen raken criminele rechtmatig verblijvende vreemdelingen alsook criminele niet rechtmatig verblijvende vreemdelingen.

Het betreft de verbetering van het VRIS-protocol op onder meer de volgende punten:

- Stroomlijnen en versnellen van de informatie-uitwisseling tussen alle betrokken partijen.
- Het parallel laten lopen van het strafrechtelijk en vreemdelingenrechtelijk proces.
- Het inrichten van één uniform proces van identiteitsvaststelling voor zowel de strafrecht- als de vreemdelingenketen.
- Het inrichten van VRIS-locaties te Alphen a/d Rijn en Veenhuizen waardoor ketensamenwerking op locatie kan worden gerealiseerd.

Met het oog op het voorkomen van het opnieuw veroorzaken van overlast en/of criminaliteit door vreemdelingen die nog niet of moeilijk uitzetbaar zijn gebleken, heb ik daarnaast gemeld in kaart te brengen welke aanvullende maatregelen op de reeds bestaande strafrechtelijke maatregelen realiseerbaar zijn. Een langere detentie in plaats van korte vrijheidsstraffen biedt meer mogelijkheden om de periode van tenuitvoerlegging te benutten om een uitzetting te bewerkstelligen. Om de voordelen van een langere vrijheidsbeneming voor vreemdelingen te bewerkstelligen valt te denken aan:

- het stapelen van strafbare feiten die vervolgens op één zitting bij de rechter worden aangebracht;
- het stapelen van vonnissen bij de tenuitvoerlegging van de vrijheidsstraf;
- daar waar sprake is van een zeer actieve veelpleger de mogelijkheid benutten om een hogere onvoorwaardelijke vrijheidsstraf te vorderen conform de huidige richtlijn van strafvordering bij meerderjarige zeer actieve veelplegers van het College van procureurs-generaal (2004).

In de praktijk blijkt dat ook onderdanen van EU-lidstaten, bijvoorbeeld uit recent tot de Unie toegetreden landen, zich schuldig maken aan misdrijven. De drempel om EU-onderdanen uit te zetten is aanzienlijk hoger dan die voor onderdanen van derde landen. Zo moet het persoonlijk gedrag van betrokkene een actuele, werkelijke en voldoende ernstige bedreiging voor een fundamenteel belang van de samenleving vormen. De IND en de politiekorpsen Haaglanden en Rotterdam-Rijnmond zijn begonnen met een pilot om aan de hand van concrete zaken de grenzen van het begrip actuele dreiging scherper in beeld te krijgen. Doel van deze pilot is om ook de EU-burger, die frequent en veelvuldig overlast veroorzaakt en bij herhaling geweldsmisdrijven pleegt, ongewenst te kunnen verklaren en uit te zetten.

Als vreemdelingen niet beschikken over de voor het realiseren van het vertrek benodigde reisdocumenten, is het noodzakelijk dat de autoriteiten van het land van herkomst een vervangend reisdocument verstrekken. Daarom is voor het realiseren van de terugkeer ook de medewerking van de autoriteiten van het land van herkomst noodzakelijk. Als de vreemdeling ervoor kiest om hieraan zijn medewerking niet te verlenen, kan dit een langdurig proces zijn dat niet altijd succesvol is. In dit verband zet ik in op het intensiveren van de dialoog met herkomstlanden met als doel het verkrijgen van de medewerking van die landen aan het verstrekken van voor het vertrek van vreemdelingen benodigde (vervangende) reisdocumenten, ook waar het gaat om criminele vreemdelingen. Onderdeel hiervan is dat ik ernaar streef om met belangrijke herkomstlanden afspraken te maken

over de terugkeer van alle vreemdelingen die Nederland moeten verlaten. Daar hoort dus ook de terugname van criminele vreemdelingen bij.

Vraag 6

Deelt u, in het verlengde daarvan, de mening dat illegaal verblijf strafbaar moet worden gesteld en dat iedere vreemdeling die ooit illegaal in Nederland heeft verbleven moet worden uitgesloten van (toekomstig) legaal verblijf in Nederland?

Antwoord 6

Ik erop wijzen dat een vorm van indirecte strafbaarstelling van illegaal verblijf al bestaat. Zo bestaat de mogelijkheid om vreemdelingen die niet rechtmatig in Nederland verblijven op grond van artikel 67 van de Vreemdelingenwet 2000 ongewenst te verklaren indien zij bij herhaling een bij de Vreemdelingenwet strafbaar gesteld feit hebben begaan zoals bijvoorbeeld zich bij herhaling onttrekken aan een meldplicht. Indien een vreemdeling tot ongewenst vreemdeling is verklaard en in Nederland wordt aangetroffen dan is hij strafbaar op grond van artikel 197 van het Wetboek van strafrecht.

Dit najaar zal worden gestart met een pilot inzake het intensiveren van de ongewenstverklaring ten aanzien van vreemdelingen die niet rechtmatig in Nederland verblijven en bij herhaling de Vreemdelingenwet overtreden. Het doel van de pilot is om inzicht te krijgen of door het intensiever inzetten van deze grond voor ongewenstverklaring, illegaal verblijf beter kan worden bestreden. De pilot zal worden uitgevoerd binnen het bestaande wettelijke en beleidsmatige kader.

De bestrijding van illegaal verblijf en de negatieve effecten die daarmee gepaard gaan vereisen primair de feitelijke beëindiging van het verblijf. Door het strafbaar stellen van illegaal verblijf zal dat niet worden bereikt. Indien het aankomt op het strafrechtelijk detineren van een illegaal in Nederland verblijvende vreemdeling zou het verblijf daardoor zelfs verlengd kunnen worden. Vanuit het oogpunt van proportionaliteit wordt illegaal verblijf gezien als een overtreding die wordt bedreigd met een straf die aansluit bij de andere overtredingen van de Vreemdelingenwet 2000. Het illegale verblijf zou gelet op de strafbedreiging in beginsel worden afgedaan door het aanbieden van een transactie. Als de vreemdeling uiteindelijk niet betaalt is vervangende hechtenis aan de orde.